

Olvasóinkhoz

Öt-tíz perc türelmet

kérünk a következő napokban néhány ezer olvasónktól, előfizetőinktől. Kérdőívvel kopogtatnak majd nálunk kiadványainkat megbízottai. Nem jegyeznék föl nevet, csupán általános kérdésekre kérnek „igen” — „nem” választ, hogy pontos képet szerezhessünk arról: kiknek írjuk, szerkesztjük az újságot; kik a lap állandó olvasói? Ennek a „kíváncskodásnak” természetesen célja van: reprezentatív fölmérés alapján szeretnénk maximálisan megközelíteni olvasótáborunk összetételét, hogy az így nyert adatokból következtetni tudjunk a lappal szembeni igényekre, elvárásokra.

Az előfizetők neme, családi állapota, életkora, lakóhelyének jellege, iskolai végzettsége, foglalkozása, jövedelmi viszonyai, családjának száma stb. — csupa olyan tájékoztató pont, amely sajátos igényekre utal mind a lapszerkesztésben, mind az újság terjesztésében. Azt is szeretnénk megtudni, milyen más lapokat forgatnak még olvasóink; egy-egy családban hányan olvassák rendszeresen lapunkat, vagy a szomszédokkal, rokonokkal osztoznak-e az olvasásban.

Semmi fáradsággal nem jár ez az érdeklődés a lap barátainak, hiszen összesen 12 kérdéscsoport szerepel a kérdőívünkön, és kiadványainkat megbízottai személyesen kopogtatnak, ki is töltik a gépi feldolgozásra alkalmas kérdőívet. Csak arra kérjük olvasóinkat, hogy kérdéseikre szóban adják meg a megfelelő választ és ne sajnálják azt a néhány percet, amit erre szánunk. A több ezer válasz az összesítés és feldolgozás után éppen az Önök javára kamatozik. Hiszen a lapszerkesztők ilyen ismeretek nélkül csak sejtve próbálhatják megközelíteni az olvasók igényeit. Ha több a fiatal olvasó, nyilvánvaló a kötelesség: többet kell foglalkoznunk ifjúsági témákkal; ha az ipari munkásság aránya nagy olvasótáborunkban, a hozzájuk közelebb eső problémák követelnek nagyobb újságról és szerkesztői figyelmet; ha több lapot olvasnak a családok, természetesen nagyobb gondot kell fordítanunk arra, hogy ne forduljanak elő témaméltóságok; ha az információs vagy a közönségszolgálatunk iránt nagyobb az igény, azt kell javítani... és így tovább.

Olvasóink türelmét és fáradságát tehát oly módon kívánjuk honorálni, hogy igényeik jobb ismeretében érdeklődési körüket hatásozabban szolgáljuk majd. Ezért ismételt arra kérjük előfizetőinket: fogadják megértéssel kiadványainkat kopogtató megbízottait és azzal az öt-tíz perc türellemmel segítsenek hozzá bennünket a szerkesztési és terjesztési igények jó megismeréséhez.

Megfigyelések a légtisztító levelekről

A világproblémát jelentő levegőszennyezés veszélyeinek, ha nem is teljes elhárításában, de csökkentésében mindenképpen fontos szerepe van a növényzetnek, különösen a nagyvárosokban. A környezetvédelem most Budapesten is előtérbe került, mert már olyan nagy fokú a levegő — főleg ipari eredetű — szennyezettsége, hogy szép fővárosunk Európa egyik legszennyezettebb városának kétes hírével visell. A hathatós védekezés érdekében az ELTE alkalmazott növénytan és szövetfejlődéstani tanszéke, a Fővárosi Kertészeti Vállalat felkérésére vizsgálatot kezdett, annak megállapítására: ténylegesen milyen szerepet játszanak a növények a levegő megtisztításában. Mert az köztudomású, hogy a növények felveszik a légtér széndioxidját és helyette oxigént bocsátanak ki, ezzel állandóan javítják, frissítik a levegőt. A növények, elsősorban a

fák és a cserjék, leveleik segítségével a levegő szilárd szennyezőanyagait is felfogják és eltávolítják. A légkörben ugyanis a szennyezőgócokon kívül nagy mennyiségű szilárd anyag is lebeg, porszemcsék formájában, például kvarc, korom, különböző összetételű ásványi anyagok, amelyek rendkívül alacsony fajsúlyúak. A tanszéki vizsgálat most lezárult első szakaszában megállapították, hogy ezek a szennyező anyagok háromféle módon kötődnek meg a leveleken. Azok a levelek, amelyeknek sejtjeik mézgás anyagot választanak ki, véglegesen magukhoz tapasztták a rájuk került porszemcséket. Sőt, a levelek elektromos töltésének is van bizonyos felfogóképessége. Más esetekben, a levél mézgás anyagok útján nem köti magához véglegesen a szilárd anyagot, de az mégis elvonódik a levegőből, mert az eső lemossa. Előbb-utóbb ez a sors vár arra a szeny-

yező anyagra is, amelyet a levelekről a szél száraz időben elhord. Az egyes fajok különböző mértékben „veszik ki részüket” a levegő tisztításából. Eddig hatféle favizsgálatot végeztek el, s az eredmények máris tanulságosak. Az egyes fák levelezését tiszta állapotban és fektetett helyzetben külön megvizsgálták. Kiszámították, hogy például a juharfa egy 250 tagú faszorban egyetlen évad alatt körülbelül három tonna szilárd szennyező anyagot von el a levegőből. A vadgesztenye két és fél tonnát, az ezüst- hárs és a berkenye több mint két tonnát, a kőris viszont „csak” hét métermázs szennyező anyagot távolít el a város légköréből. Ha a főváros közterületein található faszorokat és parkokat vesszük alapul, akkor nyaranta legalább húszezer tonna szilárd szennyezőanyag eltávolításával lehet számolni.

Merényletek a levegőben és a földön

8. Mindenki állást foglal

Kairóból Ammanba, illetve a jordániai főváros közvetlen közelében levő gerillatámaszpontokra ugyanúgy, mint más napokon, csak késő este érkeztek meg (ha egyáltalán elhozta őket valamelyik repülőjárt), 1970. szeptember 9-én is a kairói újságok. Ezen az estén a zerkai, sivatagi repülőterem már három repülőgép állt. Már Ammanban tárgyalt a Nemzetközi Vöröskereszt küldöttsége, a három gépben túszként visszatartott utasok — az első jelentések szerint több mint 420 ember — kiszabadításáról.

A kairói sajtóban ezen a napon félreérthetetlen, éles állásfoglalás jelent meg a repülőgép-eltérítésekkel kapcsolatban. Mussza Szabra, az Al Akhbar című lap szerkesztője a többi között a következőket írta: „A géprabló arab gerillák hét

„Számháború” felvételi előtt

Több mint ezer elsőéves hallgató kezdi meg tanulmányait szeptemberben a József Attila Tudományegyetemen, a Szegei Orvostudományi Egyetemen, a Szegei Tanárképző Főiskolán, és a Szegei Élelmiszeripari Főiskolán. A felvételi „versenyfutást” 94 előfelvett hallgató már páholyból nézheti.

A József Attila Tudományegyetem karaira idén 425 hallgató vehető fel — pályázik 1036 érettségizett fiatal. Legtöbbször a tavalyihoz hasonlóan az állam- és jogtudományi karra szeretnénk felvételt nyerni. Itt kilencszeres a túljelentkezés, ugyanis a 80-as felvételi keretben 31 előfelvett hallgató van. A Művelődéstudományi Minisztérium által fenntartott fellebbezési százalékot leszámítva erre a tanévre 46 elsőéves választhatnak ki a felvételi bizottságok — 441 jelentkezőből.

A bölcsészettudományi karra felvehető 110 fő (ebből előfelvett 11), jelentkezett 255 fő. A karra átlagosan körülbelül két és fél-szeres a jelentkezés. Érdekes, hogy az idén újra induló magyar-történelem szak 10 helyéért mindössze 23-an versengenek majd. Nyugati nyelv-nyugati nyelv-szakra viszont összesen 14-en jelentkeztek, kevesebben, mint amennyi felvehető.

Magyar-idegennyelv szakra felvehető 35, jelentkezett 84; történelem-idegennyelv-szakra felvehető 30, jelentkezett 57; idegen nyelv-idegennyelv-szakra felvehető 35, jelentkezett 91 fiatal.

A természettudományi karnak 245 személyes felvételi keretszáma van — már előfelvett 52 hallgató — pályáznak 370-en. Az átlagos túljelentkezés csaknem kétszeres (biológia-kémia szakra háromszoros, kémia-fizika szakra viszont nem jelentkeztek annyian, mint a felvételi keretszám.) Tanári szakokon a helyzet: matematika-fizikára felvehető 70, jelentkezett 80; matematika-földrajz felvehető 20, jelentkezett 23; biológia-kémia felvehető 20, jelentkezett 60; kémia-fizikára felvehető 20, jelentkezett 16 érettségizett. Nem tanári szakokon: a matematikusnak felvehető 60-at 100, a fizikusnak felvehető 10-et a 14, a vegyésznek felvehető 30-at a 44, a biológusnak felvehető 15-öt 33 pályázóból lehet kiválasztani.

Az Orvostudományi Egyetemre 300 elsőévest vesznek fel az idén; itt előfelvett nincs.

A legnagyobb túljelentkezés a fogorvostudományi karra, hiszen 80 jelentkező pályázik a betölthető 20 helyre. Az általános orvostudományi karon 180 helyre 451-en pályáznak.

A gyógyszerésztudományi karra 174-en jelentkeztek, közülük 100-an lehetnek elsőévesek szeptemberben.

A tanárképző főiskolára ebben az évben 683 érettségizett fiatal kérte felvételt — felvehető összesen 330 fő. Előfelvett 28 hallgató, 18 jelentkezőt pedig a Művelődésügyi Minisztérium vesz majd fel. Magyar-történelem szakra húszszoros túljelentkezés van! A felvehető keretszámmal tízszer többen jelentkeztek földrajz-rajz szakra. Földrajz-testnevelés szakon ötszörös a túljelentkezés. A többi szakokra általában háromszor-négyszer annyian jelentkeztek, mint amennyien felvételt nyerhetnek. A matematika-műszaki ismeretek és gyakorlatok szakra viszont nem pályáznak annyian, mint a felvételi keretszám.

Az Élelmiszeripari Főiskolán 120 elsőéves hallgató kezdi meg tanulmányait az idei őszön, felvételi vizsgára mintegy 250 fiatal jelentkezett.

Sz. M.

A lakásrendeletekről

Lakáskiutalási és lakásértékesítési névjegyzék

A lakásügyi hatóság az egyes lakásellátási formákon belül előjegyzett igényeket számítógép alkalmazásával évenként előzetesen sorolja. A soroláshoz alkalmazott értékrendet a végrehajtó bizottság hagyja jóvá.

Az igények kielégítési sorrendjének megállapításánál elsőbbséget élveznek a romos és életveszélyes lakásban lakók; az egészségre ártalmas körülmények között lakók; azok, akiknek nincs lakásuk, azok, akik zsúfolt körülmények között laknak.

E csoportosításon belül a sorrendiség megállapításánál előnyben kell részesíteni a többgyermekes családokat; a családosokat azokkal szemben, akiknek nincs családjuk; a kiemelkedő társadalmi, gazdasági tevékenységet igazoltan végző személyeket és azokat, akik legalább 10 éve egy munkahelyen dolgoznak (törzsgárdatagok).

Azonos sorrendben jogosultak közül előnyben kell részesíteni azt, akinek igényét a lakásügyi hatóság előbb vette nyilvántartásba.

A lakásügyi hatóság a rendelkezésére bocsátott lakáskiutalási és lakásértékesítési keretből a lakások többségét a fizikai és a területi közvetlenül irányító műszaki (pl. művezető) dolgozók, legalább 20 százalékat pedig fiatal házaspár részére köteles biztosítani.

A lakásügyi hatóság valamennyi lakásigényt figye-

lembe véve, lakásellátási formánként első alkalommal 1971. július 1. napjától 1971. december hó 31. napjáig; ezt követően évente a rendelkezésére bocsátott lakáskeret, valamint a várhatóan megüresedő tanácsi bérlakások számának figyelembevételével lakáskiutalási és lakásértékesítési névjegyzéket köteles készíteni.

A lakáskiutalási és lakásértékesítési névjegyzéket a lakosság számára a lakásügyi hatóság hivatalos helyiségében ki kell függeszteni.

A lakáskiutalási és lakásértékesítési névjegyzékre a kifüggesztés első napjától számított 30 napon belül bárki észrevételt tehet. Az észrevételeket a lakásügyi hatóság a bizottság közreműködésével megvizsgálja.

A lakásügyi hatóság a tárgyév január hó 31. napjáig köteles az éves lakáskiutalási és lakásértékesítési névjegyzéket jóváhagyás végett a tanács végrehajtó bizottsága elé terjeszteni. A javaslatnak tartalmaznia kell a már jóváhagyott, de lakáskiutalásban nem részesült igénylők névjegyzékét is.

A végrehajtó bizottság a tárgyév első negyedévében a lakáskiutalási és lakásértékesítési névjegyzéket köteles megtárgyalni. A végrehajtó bizottság által jóváhagyott lakáskiutalási és lakásértékesítési névjegyzéket nyilvánosságra kell hozni.

Magyar földön jártak a skótok elődei

Annak kapcsán, hogy a közelmúltban az Esztergom melletti Basaharcon kelta sírokat tártak fel, dr. Szabó Miklós, a Szépművészeti Múzeum antikosztályának tudományos munkatársa adott tájékoztatást arról: hogyan jutott a kelta nép hazánk területére, s vajon a kelták teljesen letűntek-e a történelem színpadáról.

A kelták ősi szállásterülete a mai Dél-Németország vidékén volt, ez a hely azonban hamarosan szűknek bizonyult számukra, s a túlnépesedés miatt körülbelül az időszámításunk előtti 400 körül megindultak a kelták vándorlása. Először két fő irányban: a nép egyik csoportja Itália felé vette útját, s a kelták ostromának — amint a történelmi hagyományokból tudjuk — Róma sem tudott ellenállni. A kelták egy másik sokadalma — nagy „hullám”-ban Magyarországra irányába vo-

nult. Felvette a harcot az itt meglepedett illirekkel, és viszonzlag rövid idő alatt meghódította a Dunántúli területét. A III. század közepére Magyarország egész mai területe a kelta törzsek uralma alá került.

Mi lett aztán a kelták sorsa? A népek és vele együtt a kultúrájának is a hanyatlását Róma terjeszkedő hadjáratai okozták. A római birodalom kialakulása során szinte mindazokat a területeket meghódították a római légiónok, ahol korábban az úgynevezett késővasorkori — az időszámításunk előtti VIII. század derekától kibontakozott — kelta kultúra virágzott. Azok a népcsoportok, amelyek az impérium határain kívül éltek, később a germán törzsek fennhatósága alá kerültek. Az időszámításunk utáni első négy évszázadban az Európa területén lakó kelták fokozatosan „feloldódtak” a római birodalom kohójában. Elvesztették nyelvüket, kulturális sajátosságukat. Ez azonban nem jelent azt, hogy az egész kelta nép nyomtalanul eltűnt. Valta-leppen mai van független kelta nemzet állam: az ír Köztársaság. Ma is vannak népek, amelyek a mai Anglián területén megőrizték kelta nyelvüket, például a walesiak vagy a skótok. Sőt, szárazföldünk területére is visszavándoroltak a kora középkorban a bretonok, akik a britanniai keltákkal rokon nyelvet beszélnek.

ARAMSZÜNÉT

Közöljük fogyasztóinkkal, hogy 1971. július 5-én 6-13 óráig áramszünet lesz Algyő községben. DEMASZ Szegei vidéki kirendeltség.

(Következik: Mindenki visszatér...)